

DUTCH FRESH PORT

GEBIEDSPERSPECTIEF 2040

“CONNECT TO GROW TO A HEALTHY FUTURE”

DEFINITIEF CONCEPT - MAART 2024

Dutch
Fresh
Port

1. Inleiding	3
1.1 Over dit gebiedsperspectief	4
1.2 Proces totstandkoming	5
2. Korte geschiedenis	6
2.1 Van polder tot lokaal agro food cluster	7
2.2 Van lokaal naar internationaal agro food cluster	8
2.3 Toekomstbestendige agro food cluster	9
3. De zes centrale opgaven	10
3.1 Toekomstbestendig Agro Food Cluster	11
3.2 Aantrekkelijk en modern woon(werk)milieu	12
3.3 Versterken multimodale bereikbaarheid	13
3.4 Vormgeven aan groene en klimaatbestendige gebieden	14
3.5 Duurzaam en circulair	15
3.6 Ruimte voor onderwijs en innovatie	16
4. Gebiedsperspectief Dutch Fresh Port richting 2040	17
4.1 Werken, leren en leven verbonden	18
4.2 Ambities richting 2040	19
4.3 Ontwikkelgebieden	23
5. Vervolg	28
5.1 Agenda's voor het vervolg	29
5.2 Het gebiedsperspectief als basis voor samenwerkingsafspraken	32

1. Inleiding

Oude luchtfoto van een deel van het plangebied

1.1 OVER DIT GEBIEDSPERSPECTIEF

Dutch Fresh Port is hét internationale agro, vers en foodlogistiek centrum van Europa en ligt tussen de kernen van Barendrecht en Ridderkerk in, ten zuiden van Rotterdam. Het gebied is volop in beweging. Met Nieuw Reijerwaard wordt er 96 hectare bedrijvigheid aan het gebied toegevoegd. Vanuit De Stationstuinen staan er zo'n 3.500 woningen gepland in een groene wijk waar wonen, werken, leren en recreëren samen komt.

Anno 2024 zien we al dat het cluster tegen de grenzen aan loopt. Met name vanuit de mobiliteit zijn er grote hoeveelheden vrachtverkeer en personenverkeer die gebruik maken van relatief smalle wegen. Onderzoek van Royal Haskoning DHV (2021) geeft aan dat er onveilige situaties ontstaan en er congestie op de wegen ontstaat.

Transities als de energietransitie, verduurzaming, circulaire transitie en eiwit transitie hebben invloed op economieën als glastuinbouw en distributiecentra. Vermindering van CO₂, duurzame opwek als alternatief voor fossiele brandstoffen en duurzame mobiliteit zijn van invloed op distributieketens. Deze transities hebben invloed op het cluster en de groei van het cluster. Om richting 2040 toekomstbestendig te blijven, zal het cluster zich tot deze transities moeten verhouden.

Tegelijkertijd liggen er kansen vanuit de ontwikkelingen in het gebied. Deze dreigen gemist te worden als er niet in samenspraak naar gekeken wordt. Al vijf jaar zetten betrokken ondernemers en overheidspartijen zich in voor de ontwikkeling van Dutch Fresh Port. Wat begon als een label voor agrofood logistiek groeide uit tot een

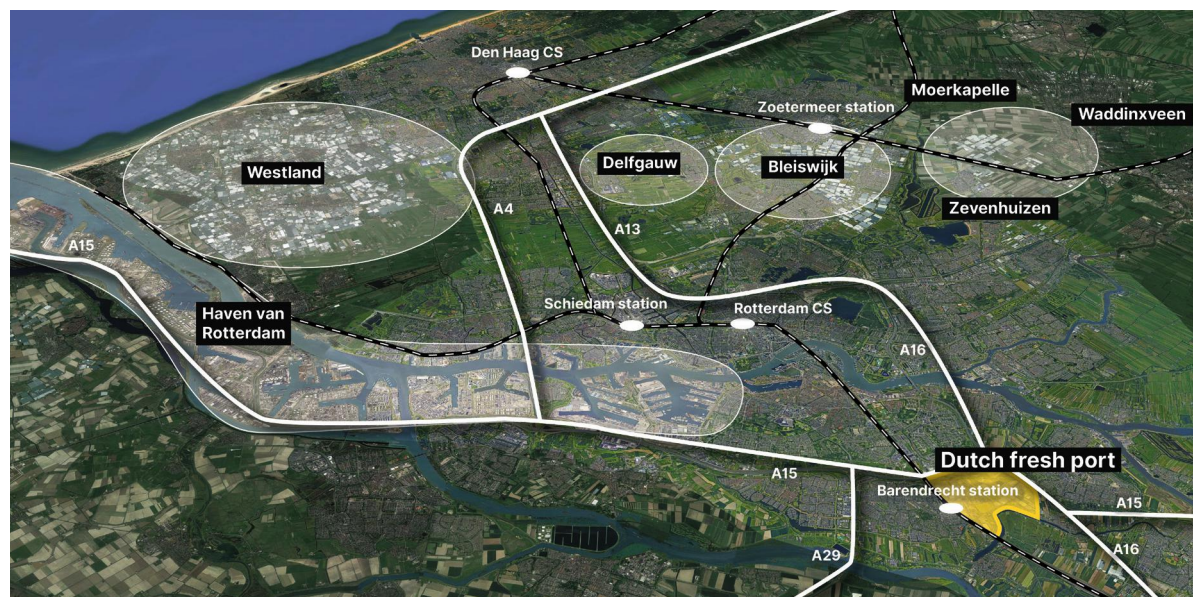
veelomvattende samenwerking op Barendrecht Oost, Verenambacht en Nieuw Reijerwaard.

Doel is dan ook te komen tot een gezamenlijk, gedragen gebiedsperspectief voor Dutch Fresh Port richting 2040. Een perspectief dat verbindt, inspireert en nieuwsgierig maakt en waarmee Dutch Fresh Port proactief in kan spelen op de trends die op het gebied af komen en zich kan blijven profileren als toonaangevend en toekomstbestendig bedrijven, huidige en nieuwe inwoners, gemeenten, Rijk, provincie en de MRDH.

Het perspectief gaat in op de huidige ontwikkelingen die in het gebied plaatsvinden en de maatschappelijke trends- en ontwikkelingen die op het gebied afkomen. Van daaruit

zijn zes opgaven benoemd. Het toekomstperspectief beschrijft wat er in het gebied moet gebeuren om invulling te geven aan deze opgaven. Tot slot is omschreven hoe we Dutch Fresh Port op basis van het toekomstperspectief richting 2040 kunnen ontwikkelen.

De periode tot 2040 is veranderlijk. Dit gebiedsperspectief is een voorzet voor de wijze waarop gezamenlijk aan opgaven wordt gewerkt. Daarmee is het perspectief een voorzet die uitnodigt tot reacties.

Situering van de Dutch Fresh Port in de Rijnmondregio.

1.2 PROCES TOTSTANDKOMING

Dit gebiedsperspectief is tot stand gekomen door middel van een co-creatief proces met ontwerpateliers. Partijen die aan deze ateliers deelnamen waren ondernemers in het gebied, ontwikkelaar van de Stationstuinen, provincie Zuid-Holland, gemeente Rotterdam, Barendrecht en Ridderkerk. Deze ateliers zijn gevoed en begeleid door de bureaus TwynstraGudde en RUIMTEVOLK.

In het eerste ontwerpatelier is een analyse gedeeld van de trends en ontwikkelingen, ambities, kansen en opgaven in het gebied. Op basis daarvan zijn drie scenario's ontwikkeld. Deze scenario's stonden centraal tijdens het tweede atelier. Uit de scenario's zijn vervolgens keuzes en bouwstenen gehaald die zijn uitgewerkt in het gebiedsperspectief. Dit perspectief is in de laatste twee ontwerpateliers besproken en verder aangescherpt. De uitgewerkte trends- en ontwikkelingen zijn in bijlage 3 te vinden.

Naast ontwerpateliers zijn vier thematische focusgroepen en interviews gehouden om te verdiepen op centrale thema's (Mobiliteit, bereikbaarheid en logistiek, Wonen, welzijn en leefbaarheid, Duurzaamheid, Economie, innovatie en onderwijs). De verslagen van de focusgroepen zijn in de bijlage 5 te vinden. De stuurgroep Dutch Fresh Port is op verschillende momenten geïnformeerd en betrokken bij de voortgang van het gebiedsperspectief.

Er wordt nu ook al aan het gebied gewerkt. Nieuw Reijerwaard en De Stationstuinen zijn daar de twee grootste voorbeelden van. Beschikbare onderzoeken, beleidsstukken, gebiedsvisies, projectplannen van Dutch

Fresh Port, lokale gebieds- en omgevingsvisies en regionale/provinciale studies vormden de basis van dit perspectief. Zie bijlage 1 voor een overzicht van deze documenten.

Impressie van de integrale ontwerpateliers

2. Korte geschiedenis

2.1 VAN POLDER TOT LOKAAL AGRO CLUSTER

De geschiedenis van Dutch Fresh Port gaat meer dan 100 jaar terug. Deze rijke historie is onderdeel van het DNA van het gebied en bepalend geweest voor hoe het gebied zich heeft ontwikkeld. Deze historische ontwikkeling en identiteit van het gebied vormen de basis voor toekomstige keuzes.

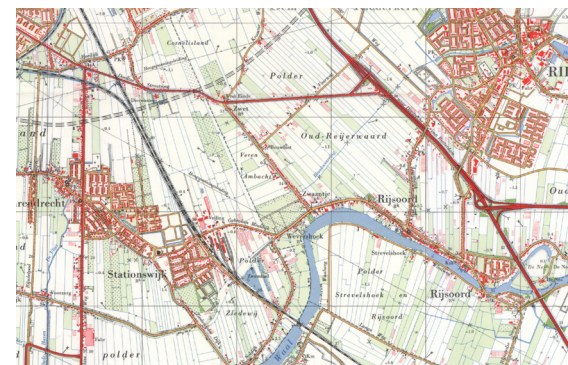
Oorspronkelijk bestond het gebied uit Zuid-Hollands polderlandschap met karakteristieke dijklinten, die het gebied beschermden tegen de Waal. Langzaam werden deze ontgonnen en bewerkt door tuinderij families. In 1917 kwam een nieuw veilinggebouw in Barendrecht om de groeiende handel te intensiveren. De aansluiting op het spoorwegennet in 1930 verbeterde de bereikbaarheid voor handelaren en transporteurs. Technologische ontwikkelingen als koelhuizen en moderne veilingklokken brachten economische groei mee. Dit vormde de basis voor het huidige agro food cluster.

Op de kaart van 1970 is deze bedrijvigheid te zien aan de Barendrecht zijde. In 1976 opende de Veiling Zuid-Holland in Barendrecht wat zorgde voor concentratie van de veilingactiviteiten in het gebied. Inmiddels hebben de tuinderijen plaats gemaakt voor grootschalige agro gerelateerde bedrijven en glastuinbouw ook in Ridderkerk.

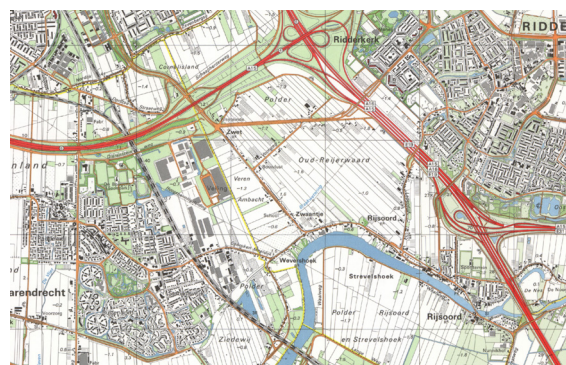
De ontwikkeling van omliggende snelwegen en het spoor zorgden voor een uitstekende bereikbaarheid van het gebied, echter creëerden ze tegelijkertijd samen met de Waal ook een barrière aan vier zijdes. Deze infrastructurele netwerken, barrières, het polderlandschap, de dijklinten en de ligging aan de Waal karakteriseren het gebied.

Historische kaart van het plangebied omstreeks 1850

Historische kaart van het plangebied omstreeks 1900

Historische kaart van het plangebied omstreeks 1970

Topografische kaart van het plangebied omstreeks 2020

Historische foto van de Lagendijk, met links de polder Nieuw Reijerwaard

Tiendersfamilie als verre voorloper van de hedendagse handel in agro food

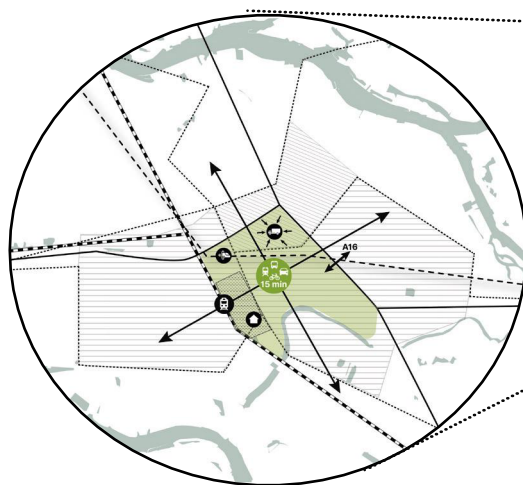
2.2 VAN LOKAAL NAAR INTERNATIONAAL AGRO CLUSTER

Inmiddels is Dutch Fresh Port niet alleen van belang op lokale en regionale schaal, maar is het cluster doorgegroeid tot hét internationale agro, vers en foodlogistiek centrum van Nederland en is het een belangrijke speler op wereldniveau. Met de opening van het nieuwe station Barendrecht in 2001 en de afronding van de IJsselmondse knoop in 2023, is het gebied optimaal verbonden op een knooppunt van spoor, water- en snelwegen tussen de Rotterdamse Haven en Greenport en het Europese achterland.

In dit gebied is 71% van de top 50 AGF bedrijven in Nederland gevestigd. Samen staan zij voor 25% van de gehele omzet in de sector. Voor de agrologistieke sector is Nederland het 2e exportland van de wereld, na de Verenigde Staten. Dagelijks bedient Nederland meer dan 50 Europese landen. In de totale omzet in groente en fruit in Nederland heeft Dutch Fresh Port eenderde aandeel met circa €6 miljard omzet en handelswaarde. In

Nederland heeft Dutch Fresh Port een leidende positie als toeleverancier van de marktleiders en grootste retailers zoals Albert Heijn, Jumbo en Plus supermarkten en voor de Out of Home markten.

In 2022 is het gebied aangewezen als versnellingslocatie door het Rijk en opgenomen in de Verstedelijkingsstrategie van de provincie Zuid-Holland. Dat heeft ertoe geleid dat het cluster wordt versterkt met de gebiedsontwikkeling De Stationstuinen: een veelzijdige en autoluwe wijk naast station Barendrecht met ruimte voor wonen, werken en maatschappelijke voorzieningen.

Abstracte kaart van Dutch Fresh Port op regionaal schaalniveau.

Abstracte kaart van Nederland die de strategische ligging en werking van Dutch Fresh Port illustreert op (inter)nationaal schaalniveau

2.3 TOEKOMSTBESTENDIGE AGRO FOOD CLUSTER

Om de positie en concurrentiepositie van het agro food cluster met internationale allure te behouden en versterken, zal in het gebied de komende tijd geïnvesteerd moeten worden in mobiliteit en bereikbaarheid, duurzaamheid, opleiding, innovatie en het vormgeven aan een klimaatadaptieve en aantrekkelijke omgeving. Een omgeving die niet alleen aantrekkelijk is voor bedrijven en werknemers, maar ook voor de huidige bewoners en toekomstige bewoners van Stationstuinen.

De positie en vooruitzichten van de AGF sector zijn gunstig. Daarom is er nieuwe bedrijvigheid gepland op Nieuw Reijerwaard, die ruimte biedt aan duurzame agro food gerelateerde logistiek. Veel bedrijven zoals Van Gelder en Bakker Barendrecht zijn al operationeel en het grote merendeel van de kavels is verkocht.

Daarnaast zijn er ontzettend veel ontwikkelingen en initiatieven in het gebied op het gebied van duurzaamheid, bereikbaarheid en campusontwikkeling. Een aantal voorbeelden zijn: een mobiliteitshub voor e-fuels, windturbines, een reststromenhub, zero emissie vervoer en een gesloten elektriciteitsnetwerk. een verkenning naar een toerit op de A16, verbetering van verkeerspleinen en een cargo-hyperloop. Er wordt nagedacht over campusontwikkeling met leer- en ontwikkelstraten en hoe en waar ruimte geboden kan worden aan internationale medewerkers.

En ondertussen wordt er hard gewerkt aan plannen voor De Stationstuinen, waar woningen worden gerealiseerd voor inwoners en doelgroepen uit Barendrecht de regio en werknemers in het gebied.

Al deze bestaande ontwikkelingen zijn in kaart gebracht en besproken met de gebiedspartijen in het eerste ontwerpatelier. Deze bundeling van ontwikkelingen is samen met de identiteit (DNA) van het gebied als startpunt gebruikt voor één integraal gebiedsperspectief richting 2040, met als doel zeker geen kansen te missen.

3. De zes centrale opgaven

DE ZES CENTRALE OPGAVEN

Op basis van de gebiedsanalyse, een analyse van trends en ontwikkelingen en de ontwerpatelier zijn zes centrale en integrale gebiedsopgaven geïdentificeerd. Deze opgaven zijn hieronder kort uiteengezet.

3.1 TOEKOMSTBESTENDIG AGRO-FOOD CLUSTER

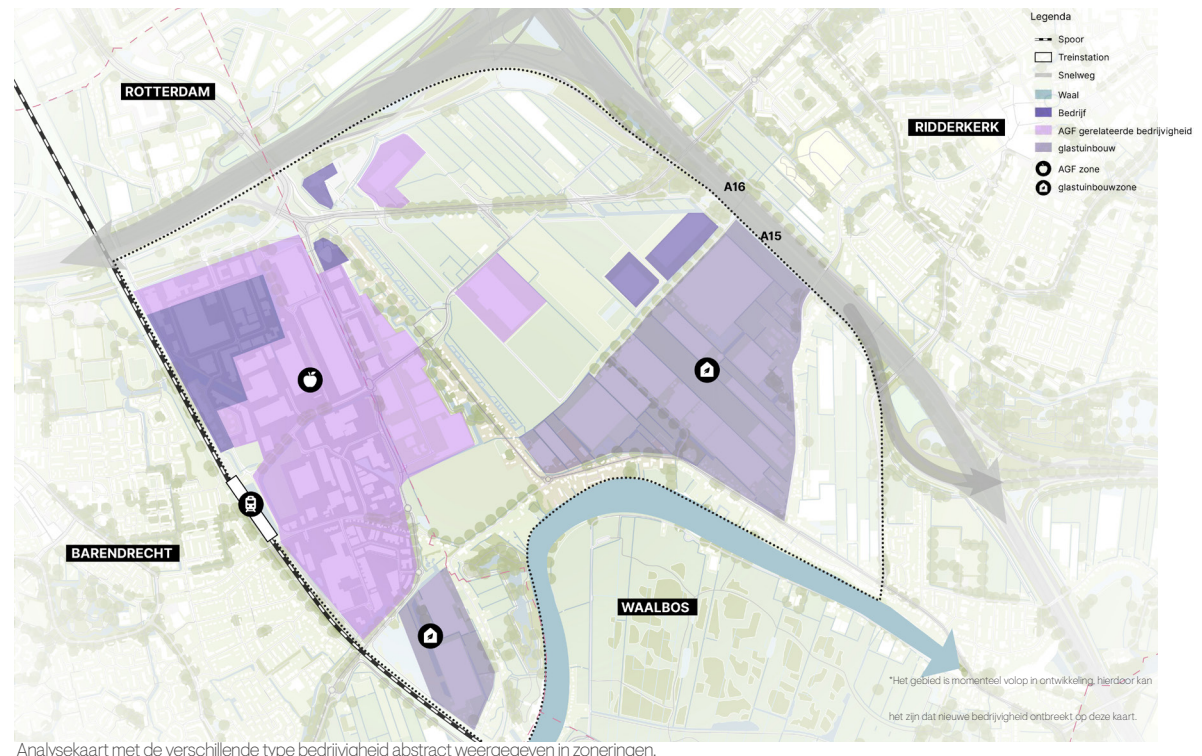
- Consumenten hebben in toenemende behoefte aan gezond voedsel en een groene leefomgeving. Dit hangt samen met een veranderend eetpatroon binnen Europa waarbij de vraag naar plantaardige producten toeneemt.
- Het economische potentieel van deze locatie is enorm, gezien de strategische ligging binnen de regio en de maatschappelijke trends- en ontwikkelingen die een groeiende vraag naar gezonde, plantaardige voeding aantonen. Groeiruimte creëren voor AGF gerelateerde bedrijvigheid is dus van belang. Evenals mogelijkheden voor slim ruimtegebruik van de bestaande vierkante meters.
- Op het gebied van onderwijs zit nu alleen Lentiz in het gebied. Voor een toekomstbestendige werklocatie is een grote hoeveelheid geschikt vakmanschap met AGF kennis cruciaal. Er zullen onderwijsinstellingen en passende

huisvestingsmogelijkheden moeten komen, met bijbehorende aantrekkelijke voorzieningen om dit personeel aan te trekken.

- Een toekomstbestendig Agro-foodcluster vereist uitstekende logistieke bereikbaarheid. Deze staat onder druk door filevorming. Tot 2040 is de verwachting dat de filedruk toeneemt volgens het KiM (kennisinstituut van mobiliteitsbeleid). Concrete maatregelen op het gebied van mobiliteit zijn dus nodig. Eerdere studies van

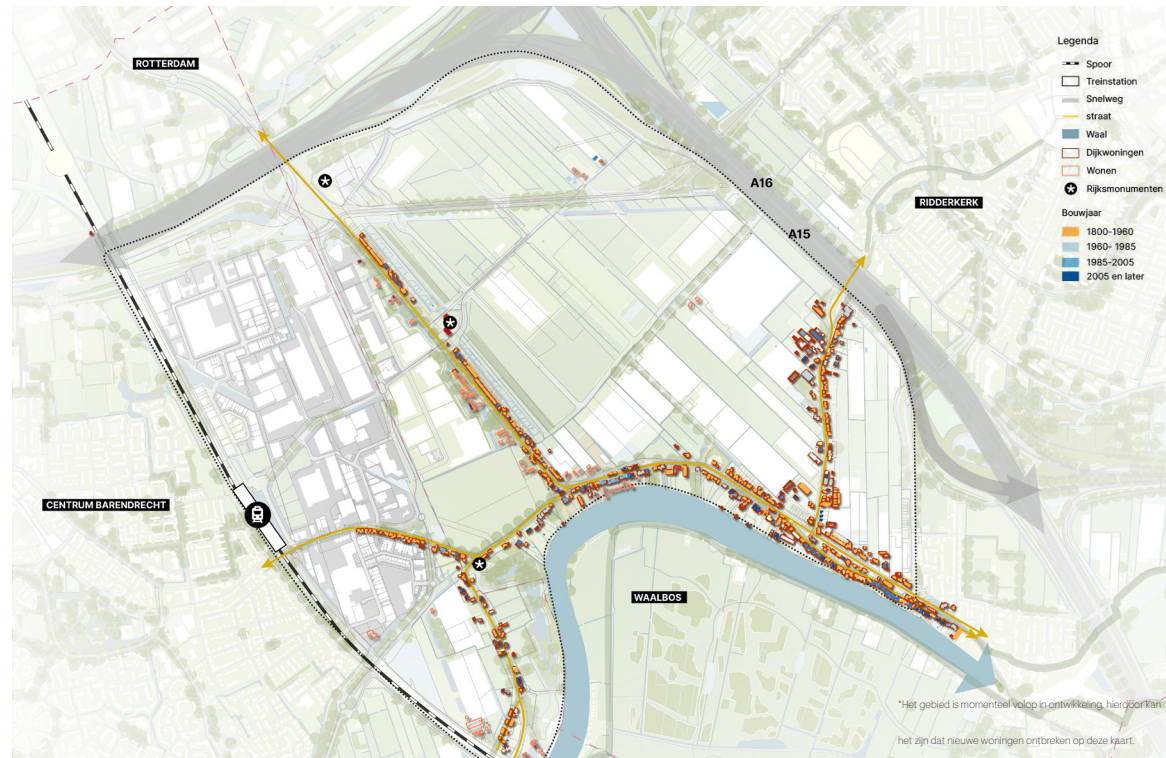
RoyalHaskoningDHV en Goudappel Coffeng tonen gerichte knelpunten aan.

- Intensieve regionale samenwerking binnen de Greenport en met het havenbedrijf van Rotterdam is van groot belang om ook in de toekomst goede concurrentiepositie te behouden en te versterken. Door kennisuitwisseling en afstemming van coördinatie van productstromen kunnen onnodig extra vrachtverkeer en dubbelingen in ruimtegebruik worden voorkomen.

3.2 AANTREKKELIJK EN MODERN WOON(WERK)MILIEU

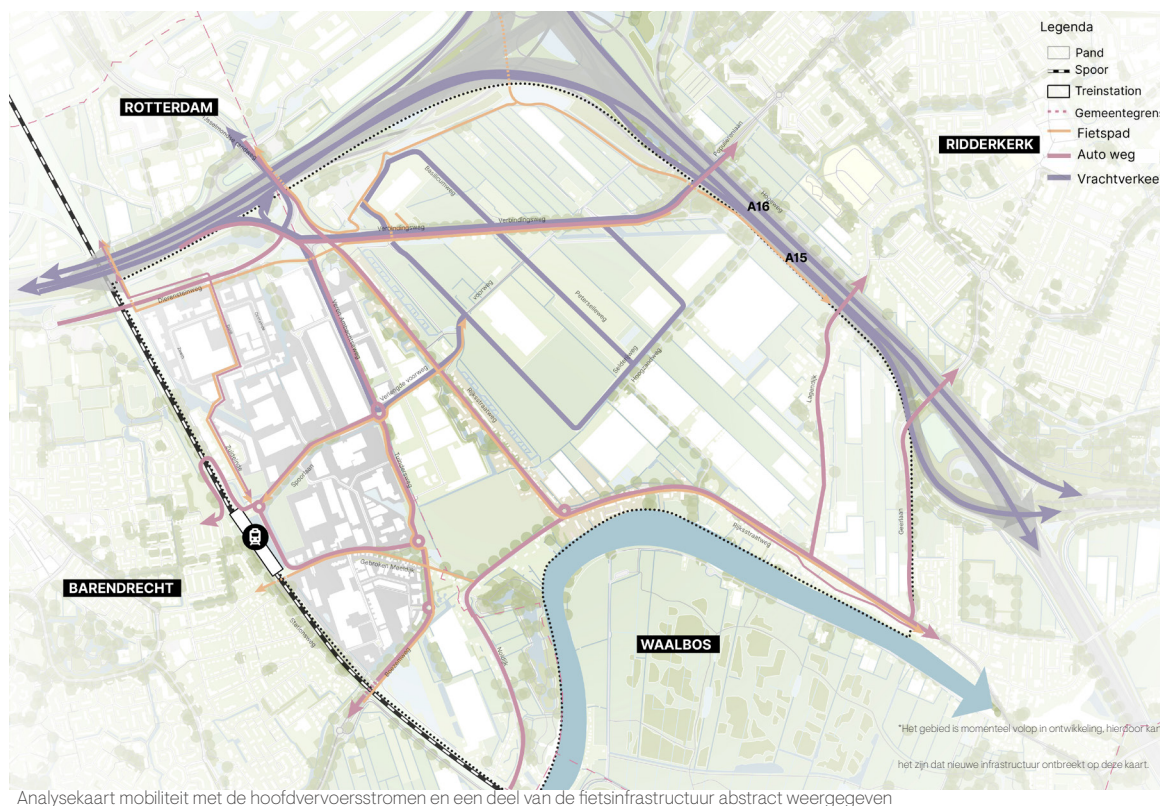
- In het gebied wordt naast economische bedrijvigheid ook gewoond. Dit gebeurt momenteel voornamelijk langs de linten van de Rijksweg, de Noldijk, de Gebroken Meeldijk en de Waaldijk.
- In de Stationstuinen wordt aan de westkant in het gebied de komende jaren gebouwd aan de groene wijk van morgen. Een bruisende plek waar straks duizenden mensen wonen, werken, leren en recreëren. In dit nieuwe stuk Barendrecht, direct naast NS station komen circa 3.500 nieuwe woningen, waarvan 30% sociale huurwoningen en 30% middeldure koopwoningen. Ook is er ruimte voor voorzieningen en lichte bedrijfsfuncties. De auto krijgt een bescheiden positie en er zijn goede fietsverbindingen met het dorp en het groene buitengebied. Door de ligging naast een hoogwaardig openbaar vervoersknooppunt ben je binnen tien minuten in Rotterdam.
- Er ligt een ruimtelijke en programmatische uitdaging voor om de transformatie van werklocatie naar een woonwerklandschap een toekomstbestendige invulling te geven. Zodat mensen, werknemers en talenten in dit gebied niet alleen aantrekkelijk kunnen wonen, in een veilige en gezonde omgeving, maar dat bedrijven en logistiek ook de ruimte houden voor groei en innovatie. Dit vraagt om multifunctioneel ruimtegebruik en een zorgvuldige verweving en zonering in het gebied.
- Een aantrekkelijk gebied is een veilig gebied. Daarin is bijvoorbeeld fietsen en wandelen naast grote vrachtwagens ongewenst. Dit vereist een goede inrichting van de openbare ruimte en scheiden van zwaar vrachtverkeer van langzaam verkeer. Ook is het belangrijk sluipverkeer over rondwegen en dijken tegen te gaan. Daarnaast dient ondermijning en drugscriminaliteit tegen te worden gegaan door als cluster samen te werken voor een sociaal veilig gebied.
- Het gebied is onderdeel van het landschapspark IJsselmonde. Daarmee liggen er kansen om de groenbeleving en landschappelijke inpassing en overgangen tussen de deelgebieden onderling en met het zuidelijk Waalbos te versterken.
- Aandacht voor inclusieve gemeenschapsvorming en toepassen van brede welvaartsdimensies voor het aantrekken van diverse doelgroepen.

Analysekaart van de bestaande woningen en monumenten in het gebied

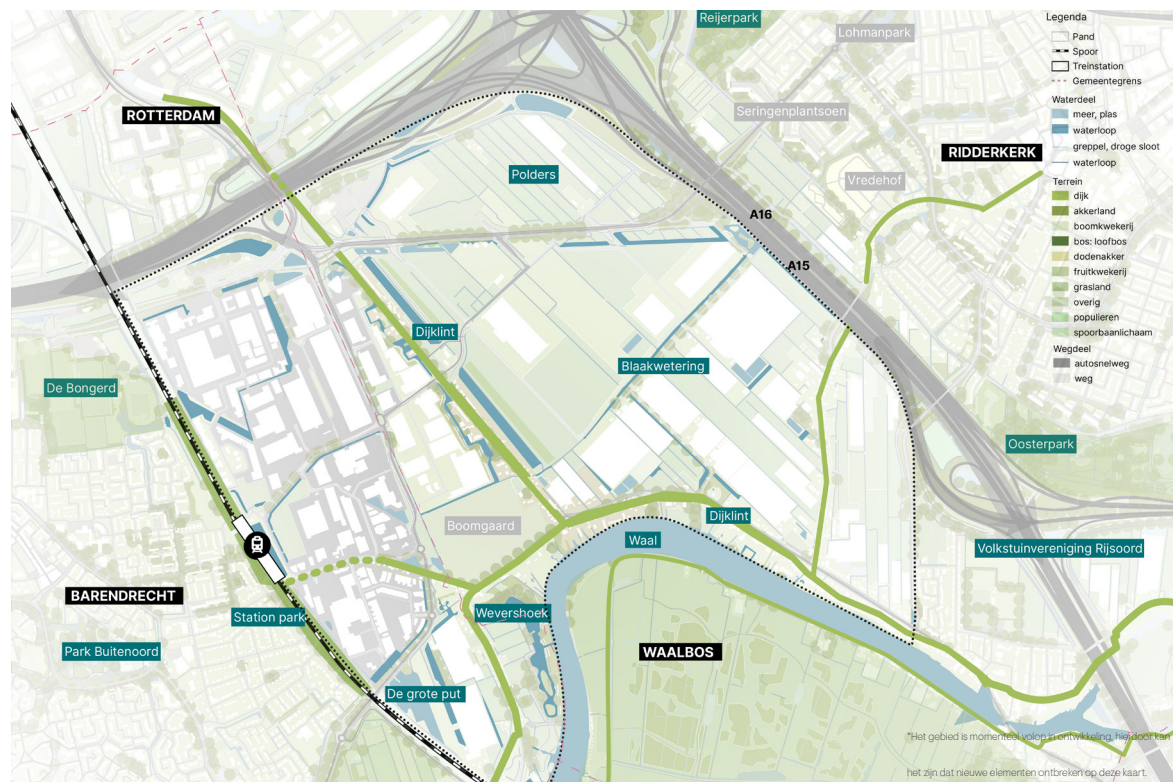
3.3 VERSTERKEN MULTIMODALE BEREIKBAARHEID

- De ontwikkeling van Nieuw Reijerwaard en De Stationstuinen gaan beide meer vervoersbewegingen creëren, wat tot verdere doorstromingsproblemen gaat leiden. Het ontwikkelen van een multimodaal vervoersysteem (modal shift) is hierdoor een belangrijke opgave.
- Scheiden van verkeersstromen: Het huidige mobiliteitsnetwerk is niet ingericht voor fiets-, auto- en vrachtverkeerstromen die dwars door elkaar heen gaan. Aparte fiets- en voetpaden ontbreken. Vrachtverkeer concentreren in het noordoostelijk deel van het gebied helpt om deze verkeersstromen beter te scheiden
- Multimodaal/modal shift: Verken de mogelijkheden van het spoor en water om de groei van vrachtverkeer en autoverkeer (personenvervoer) te minimaliseren. De Rotterdamse haven, nieuwe en oude Maas liggen nabij en bieden mogelijkheden voor het verbeteren van de binnenvaartlogistiek (bargelijn). Voor de intensivering via het spoor kan een samenwerking met het nabijgelegen rangeerterrein Kijfhoek in Zwijndrecht wellicht uitkomst bieden.
- Veiligheid: De combinatie van langzaamverkeer en vrachtverkeer zorgt voor onveilige situaties. Een enkele ontsluiting van Nieuw Reijerwaard over de IJsselmondse knoop is risicovol met de voorspelde groei van verkeersbewegingen voor vrachtverkeer door de toename van vraag naar plantaardige voeding.
- Verduurzaming transport: De gehele logistieke keten moet verduurzamen, voor wegtransport zal er Zero Emissie Vervoer ontwikkeld moeten worden. Hoe geeft Dutch Fresh Port ruimte hieraan en hoe kunnen we de ontwikkeling van duurzaam wegtransport ondersteunen?

3.4 VORMGEVEN AAN GROENE EN KLIMAATBESTENDIGE GEBIEDEN

- Het klimaat verandert in rap tempo. Het principe van water en bodem sturend bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt steeds belangrijker. Door goed om te gaan met bestaande watergangen, bodem en maatregelen in de openbare ruimte zoals voldoende groenvoorzieningen, wordt het terrein klimaatbestendiger bij hevige regenval of langdurige droogtes.
- Landschappelijk gezien zijn de oude dijklinten de belangrijkste dragers van het gebied. Deze cultuurhistorisch waardevolle dijklinten met kenmerkende bomenlanen en naastgelegen watergangen geven karakter aan het gebied en kunnen een goede recreatieve functie vervullen voor fietsers- en wandelaars. Daarnaast vormen ze een ecologische corridor voor vogels, insecten en andere kleine diersoorten.
- Door de diverse nieuwe ontwikkelingen komt ruimte voor recreatie verder onder druk te staan. Versterken van de recreatieve voorzieningen en uitlooptmogelijkheden is daardoor van belang. Denk aan toegang tot de nabije natuur zoals het Waalbos en het verbinden van bestaande groenstructuren en parken, met bijbehorende recreatieve eet- en sportvoorzieningen.

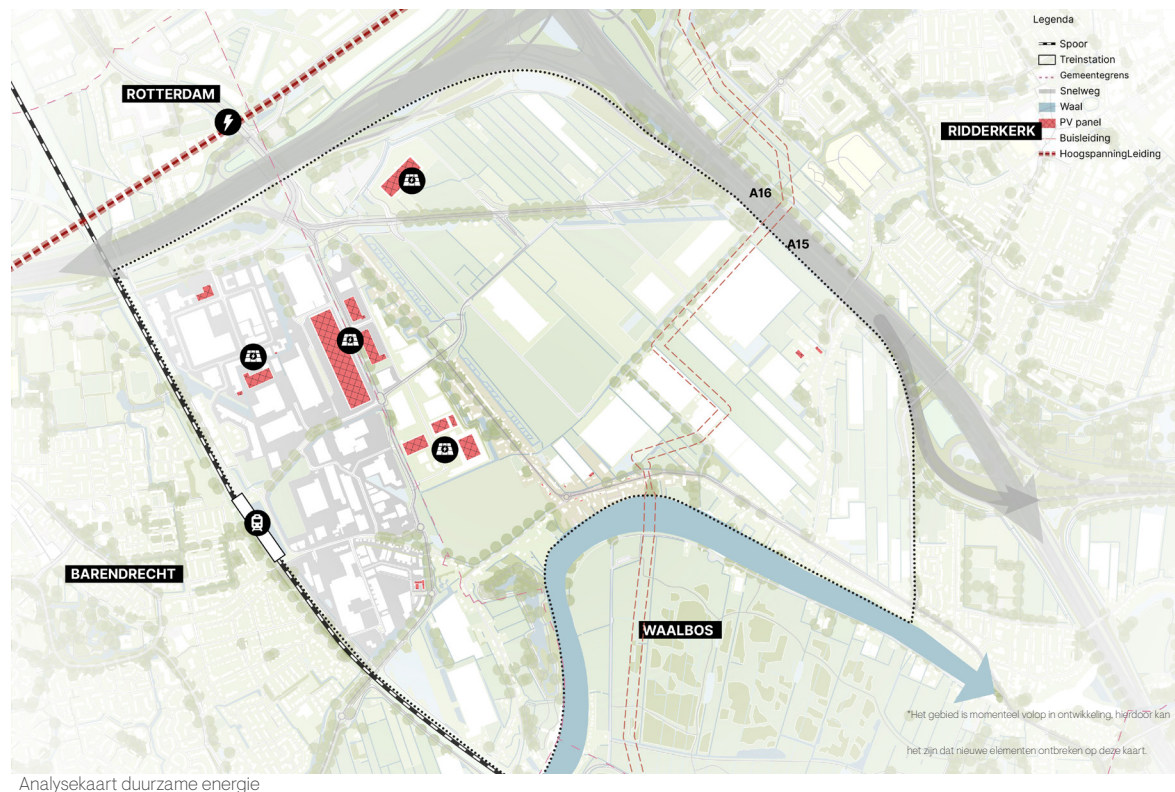

Analysekaart van het landschap, met de belangrijkste structuren zoals het dijklint abstract weergegeven

3.5 DUURZAAM EN CIRCULAIR

- Lokaal duurzaam opwekken: in de huidige situatie is een relatief laag percentage dakoppervlak bedekt met zonnepanelen die duurzame energie opwekken. Bij de nieuwe ontwikkelingen liggen hier kansen voor bedrijfsloodsen met een groot dakoppervlak. De opwek van windenergie op Nieuw Reijerwaard is al vastgelegd in het provinciaal Inpassingsplan (PIP). Er liggen nog kansen voor restwarmte in de toekomst.
- Lokaal energiesysteem: netcongestie is een probleem in deze regio, het energiesysteem van nieuwe gebiedsontwikkelingen zal dus zoveel mogelijk zelfvoorzienend moeten zijn. Gedacht kan worden buiten het landelijk net vraag en aanbod van energie af te stemmen. Energie lokaal opslaan en niet meer transporteren over het net biedt kansen en vraagt om grote investeringen.
- Vermindering energieverbruik: het energieverbruik moet omlaag en de energie efficiëntie omhoog om de doelen van het klimaatakkoord te behalen (wetgeving).
- Circulair systeem van de toekomst: bewustwording over de keten van groente en fruit is nodig om verspilling te verminderen. Om bij te dragen aan een toekomstbestendig cluster, is het nodig om de gezamenlijke footprint te verminderen met aandacht voor bestrijdingsmiddelengebruik, sociale arbeidsomstandigheden en CO₂ uitstoot. Geheel conform de richtlijnen van de Sustainable Development Goals (SDG) in Nederland.

- Het maatschappelijk bewustzijn vertaalt zich in een consument die steeds vaker kiest voor groenten en fruit die op duurzame wijze geproduceerd zijn.

3.6 RUIMTE VOOR ONDERWIJS EN INNOVATIE

- Baanbrekende kennis en innovatie ontstaat op het snijvlak van sectoren. Hoogwaardige kennis rondom de optimalisatie van logistieke agro food in combinatie met kennis uit digitalisering, energietransitie en technologie leidt tot nieuwe verdienmodellen en vergroot de toekomstbestendigheid van de agro food sector.
- Triple helix samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid in het cluster en regionaal is essentieel om ruimte te bieden aan innovaties. De innovaties vinden nu nog los van elkaar plaats, waardoor een gezamenlijke aanpak voor het cluster als geheel ontbreekt. Zowel MBO-, HBO- en zo mogelijk WO onderwijsinstellingen met bijpassende voorzieningen zijn welkom om het cluster te versterken.
- Voorkomen personeelstekort en stimuleren talentontwikkeling. Groei en digitalisering zorgen voor een grotere behoefte aan reeds schaars personeel. Sinds kort zit onderwijsinstelling Lentiz in het gebied. Voor een toekomstbestendige werklocatie is voldoende geschikt vakmanschap met kennis van agro vers food (logistiek) van belang. Dat vraagt om een nauwe samenwerking met onderwijsinstellingen. In 2040 kan Dutch Fresh Port hierdoor een aantrekkelijke werkgeverslocatie blijven.
- Door campusvorming kan de unieke positie die Dutch Fresh Port heeft op het gebied van verslogistiek verzekerd worden. In het “factbook campus Dutch Fresh Port” van Birch wordt hier verder over uitgewijd. Een deel van deze campusvorming zou plaats kunnen vinden in de Stationstuinen, direct naast het station gelegen. Een ander deel van het onderwijs juist bij de bedrijven zelf. Afstemming tussen Nieuw Reijerwaard en de Stationstuinen op het gebied van campusvorming is hierbij van belang.
- Ruimte voor werken: verschillende type bedrijven en gebouwen passend bij de toekomstige behoeften van het AGF-cluster. Er ligt een opgave voor de bestaande bedrijventerreinen om deze richting in de toekomst te revitaliseren naar agro food en logistieke functies.
- Door het grote tekort aan voldoende en geschikt personeel en technologische vooruitgang zal in de toekomst repetitieve arbeid waarschijnlijk (deels) worden vervangen door digitalisering & robotisering. Dutch Fresh Port kan hier als cluster slim op in te spelen door innovatie te omarmen.

4. Gebiedsperspectief

4.1 WERKEN, LEREN, LEVEN VERBONDEN

In dit hoofdstuk schetsen wij het toekomstbeeld voor Dutch Fresh Port, als vervolg op de analyse, ontwikkelingen die op het gebied afkomen en de zes opgaven die zijn beschreven in de vorige hoofdstukken. Door in te zetten op werken, leren en leven verbonden ontstaat er samenhang tussen deze opgaven waar gebiedspartijen mee aan de slag kunnen voor een toekomstbestendig Dutch Fresh Port in 2040.

De samenhang tussen werken, leren en leven is in onderstaande collage indicatief gevisualiseerd, waarbij 'werken' de ontwikkelingen in het AGF cluster laat zien, zoals de mobiliteitshub, elektrische vrachtauto's met laadvoorziening, samenwerking met de haven en lokale duurzame energieopwek. 'Leren' geeft o.a. duiding aan onderwijsfuncties, goede bereikbaarheid met het OV en fiets, shortstay-appartementen terwijl 'Leven' het

kwalitatieve hoogwaardige woonwerkgebied De Stationstuinen en een impressie van de Groene Waalzone weergeeft.

WERKEN

LEREN

LEVEN

4.2 AMBITIES RICHTING 2040

De opgaves en ontwikkelingen zijn vertaald naar de volgende zes ambities.

1. RUIMTE VOOR GROEI AGF

De bedrijvigheid krijgt een duidelijke zonering, met daarbij onderscheid tussen niet-AGF en AGF gerelateerde bedrijvigheid. AGF gerelateerde bedrijvigheid krijgt uitbreidingsruimte. Niet AGF gerelateerde bedrijvigheid wordt op den duur gerevitaliseerd.

2. VEILIG EN AANTREKKELIJK GEBIED CREËREN

De Stationstuinen wordt het nieuwe bruisende woon- en werkgebied, waar relatie wordt gelegd met gezonde voeding door lichtere bedrijfsfuncties in de plinten. Er wordt voor verschillende doelgroepen gebouwd. Recreative voorzieningen en routes maken het gebied een aantrekkelijke plek om te wonen. Dutch Fresh Port werkt richting 2040 toe naar een veilig gebied zonder ondermijning.

3. INZETTEN OP MULTIMODALE MOBILITEIT, TRANSPORT EN VERMINDERING WEGVERKEER

Dutch Fresh Port werkt richting 2040 naar een zero emissie zone. Er komt ruimte voor alternatieve modaliteiten zoals een betere verbinding met de Bargelijn en ruimte voor een logistieke terminal in het noordwesten van het plangebied nabij het spoor. Daarnaast wordt ingezet op het beter scheiden van verkeersstromen door een goed voet- en fietspaden netwerk. De extra aansluiting op de A16 vanuit de Verbindingsweg verbetert de doorstroming van vrachtverkeer en diverse knelpunten uit eerdere studies worden opgelost.

4. GROEN EN KLIMAATBESTENDIG GEBIED IN 2040

Een klimaatbestendige en duurzame omgeving begint met voldoende ruimte voor water en groen. Groen draagt bij aan het milieu, zorgt voor meer biodiversiteit, vermindert luchthvervuiling, zorgt voor waterberging, dempt geluidshinder en verkoelt in warme periodes. Door behoud van de groene dijklinten, waterberging en in te zetten op geen robuuste Groene Waalzone wordt dit geborgd. Daarnaast zorgt de kwalitatieve openbare ruimte voor een groene uitstraling.

5. 100% CIRCULAIRE ECONOMIE IN 2040

Lokale, duurzame energie-opwek krijgt vorm door zon op dak en windmolens langs de Verbindingsweg. Ook wordt ingezet op circulariteit van reststromen, door een reststromenhub in Nieuw Reijerwaard. De bedrijven die aan de slag gaan met verwaarding zijn zoveel mogelijk geclusterd. Energieopslag wordt gecombineerd met een elektrische laadvoorziening voor vrachtverkeer bij de mobiliteitshub in Nieuw Reijerwaard. Dutch Fresh Port werkt toe naar een 100% circulaire economie in 2040.

6. KOPLOPER OP HET GEBIED VAN VERSLOGISTIEK

Langs de centrale-as bij diverse bedrijven en in De Stationstuinen komt ruimte voor campusontwikkeling. Het tripple helix gedachtengoed vertaalt zich in zodoende in nieuwe complexen die net als Lentiz direct kunnen bijdragen aan het gebied. In de gebiedsagenda is de concrete programmering verder uitgewerkt.

Deze zes ambities zijn ruimtelijk vertaald in de gebiedsperspectieffkaart op de volgende pagina.

Bij de (her)ontwikkeling van de Dutch Fresh Port hanteren we - in lijn met landelijk en provinciaal beleid - de volgende ontwikkelprincipes.

1. Recht doen aan eigenheid van het gebied en de regio

De groenblauwe onderlegger met de dijklinten en Waalzone vormen de basis en verbinden het gebied met de parken in de omgeving. Behoud en versterking van deze identiteitsbepalende structureren draagt bij aan de aantrekkelijkheid, leefbaarheid en positionering van het gebied.

2. Toekomstbestendig ruimtegebruik door slimme zonering en combinaties van functies

De combinatie van verschillende functies in het gebied biedt kansen, maar vraagt ook om een slimme zonering. Grofweg is er sprake van drie zones: een zone met wonen, lichte bedrijfs- en maatschappelijke functies, een zone met agro food functies met (zware) logistiek en zones voor agro food productie, verwerking en dienstverlening.

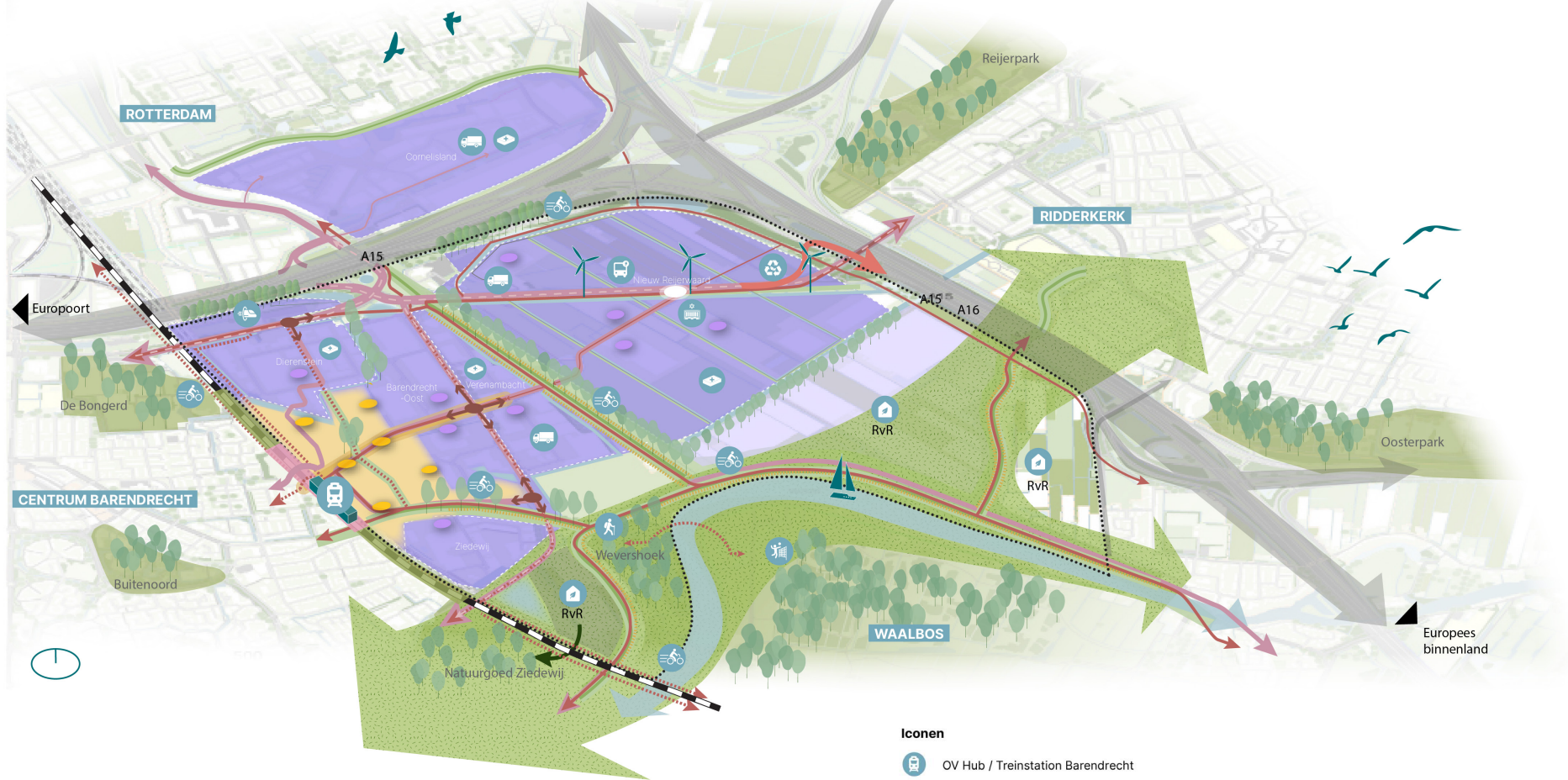
3. Optimaal verbonden

Het gebied richten we maximaal in voor slimme logistieke ketens, goede fietsnetwerken en openbaarvervoers-verbinden en een goede bereikbaarheid per auto. Deels willen we dit bereiken door het scheiden van vervoersstromen.

4. Afwenteling opgaven voorkomen

Afwenteling van negatieve effecten van ruimtelijke inrichting, landgebruik en mobiliteit op het water- en bodemsysteem willen we voorkomen. Het water- en bodemsysteem is kaderstellend. Daardoor is het gebied beter bestand tegen klimaatverandering en voorkomen we nog meer druk op de biodiversiteit. In het gebied willen we de potentie benutten voor de opwek van duurzame energie en kansen voor recreatie.

GEBIEDSPERSPECTIEF DUTCH FRESH PORT RICHTING 2040

Zonering

- Studiegebied
- Groene Waalzone
- Reservering nader te bepalen functie
- Water
- De Stationstuinen
- Ontwikkeling / Revitalisering AGF bedrijvencluster
- Glastuinbouw
- Centrale as
- Woningen dijklint
- Locaties voor onderwijs- en ontmoetingsfuncties (indicatief)
- Locaties leerwerkplekken (indicatief)
- Bestaande groenstructuren versterken

Infrastructuur

- Spoorlijn
- Fietspad bestaand
- Fietspad nieuw
- Nieuwe recreatieve verbinding naar Waalbos
- HOV-lijn
- De hoofdwegen in het gebied
- Reservering Cargo Hub (Rail/Hyperloop)
- HOV Hub (locaties indicatief)
- Nieuwe aansluiting A15/A16
- Veilige verkeerspleinen / scheiding vracht- en langzaamverkeer
- Waardevolle en (be)leefbare dijklinten

Iconen

- OV Hub / Treinstation Barendrecht
- (Snel)fietsroutes
- Productiegerelateerde AGF functies
- Mobiliteitshub vrachtverkeer
- Reifeerhub
- Reservering Cargo Hub (Rail/Hyperloop)
- Ruimte voor logistieke AGF functies
- Verbindingskansen wandelroute richting Waalbos
- Recreatieve mogelijkheden sport en spel
- Recreatievaart
- Lokale opwek van windenergie
- Potentie (daken) bedrijventerrein benutten voor duurzame energie en vergroening
- Reststromenhub

Het gebiedsperspectief is uitgewerkt in de kaart op de vorige pagina en bevat een aantal maatregelen.

De maatregelen vormen een gebiedsbrede uitwerking van de ambities en zijn hieronder toegelicht.

Ontwikkeling / revitalisering AGF bedrijvencluster

De bestaande bedrijventerreinen, zoals Verenambacht, Dierenstein en Barendrecht-oost revitaliseren we op termijn naar AGF gerelateerde en ondersteunende bedrijvigheid. Wanneer bedrijven stoppen of een initiatief hebben dat bijdraagt aan agro food werken we daaraan mee. Voor Nieuw Reijerwaard is er ruimte om de daken en hoogte op termijn beter te benutten. Duurzame energie-opwek op dak en uitbreiding de hoogte in biedt ruimte voor groei van het cluster. Deze kwalitatieve ontwikkeling in duurzaamheid, uitstraling en openbare ruimte draagt bij aan Dutch Fresh Port als toekomstbestendig agro food cluster.

Voorbeelden van AGF gerelateerde bedrijvigheid

Infrastructuur

Een belangrijk onderdeel van het gebiedsperspectief is het verbeteren van de bereikbaarheid en verkeersveiligheid en het investeren in schone mobiliteit. Daarom stellen we verschillende infrastructurele ingrepen voor. Een nieuwe oprit op de A15/A16 zorgt voor een betere logistieke doorstroming en voorkomt problemen in geval van calamiteiten op de IJsselmondse knoop. Daarnaast zorgen de aansluiting met HOV (hoogfrequent openbaar vervoer) met bijpassende hubs voor een betere verbinding met de nabijgelegen gemeentes. De HOV hubs zijn meer dan alleen een halte, maar bevatten ook passende voorzieningen voor een aangename wachtruimte. Verscheidene nieuwe fietsverbindingen zorgen ervoor dat mensen en werknemers zich veilig en gezond verplaatsen. Veilige verkeerspleinen met apart fiets- en voetpad op de Dierensteinweg en Verenambachtseweg zorgen ervoor dat de rondweg goed bereikbaar blijft.

Referenties van een cargo hyperloop, fiets, bus en vrachtverkeer

Centrale as

De centrale as bestaande uit de Spoorlaan, Verlengde Voorweg en Voorweg, worden opgewaardeerd tot een as waar langzaam verkeer en kwalitatieve openbare ruimte de norm zijn. Hier rijden op termijn shuttles en fietsers af en aan met werknemers en studenten die komen leren of werken in het AGF cluster. De centrale as verbindt De Stationstuinen en Verenambacht, waarna werknemers en studenten verder Nieuw Reijerwaard in worden gebracht. In bijlage 'Bijlage 6 - 20240116-studie voorzieningen DST en kennisas DFP' is een voorzet gedaan voor de uitwerking van deze as.

Referenties van autonoom collectief shuttle vervoer en nieuwbouw

Ruimte voor onderwijs en innovatie

Ruimte voor onderwijs en innovatie is cruciaal voor een toekomstbestendig cluster in 2040. Ruimtelijk zijn er daarom twee soorten locaties geborgd. De eerste zijn onderwijs- en ontmoetingsfuncties, die vooral in De Stationstuinen liggen in de nabijheid van het station en voorzieningen. In het verlengde van bestaande onderwijsinstanties zoals Lentiz, die al in het gebied zitten.

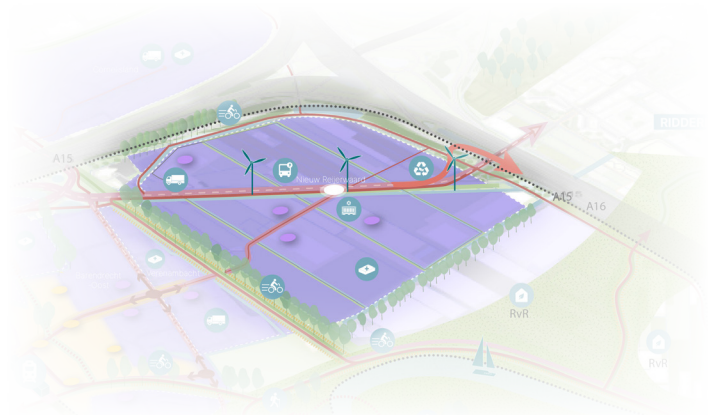
Het tweede type locatie zijn leerwerkplekken. Deze zijn indicatief door het gebied aangeduid als onderdeel van bestaande bedrijven. Hier kunnen studenten vanuit het onderwijs direct het AGF vak leren en toepassen. Ruimtelijk kunnen bedrijven kiezen om losse leerwerkplaatsen te maken, of juist onderdeel te maken van hun bestaande bedrijfsvoering.

Referenties van VR-briltechnologie, Lentiz college en campusfuncties in plinten

4.3 ONTWIKKELGEBIEDEN

De verschillende ambities zijn naast gebiedsbrede maatregelen vertaald in een strategie en programma voor de verschillende ontwikkelgebieden.

Programmering en strategie

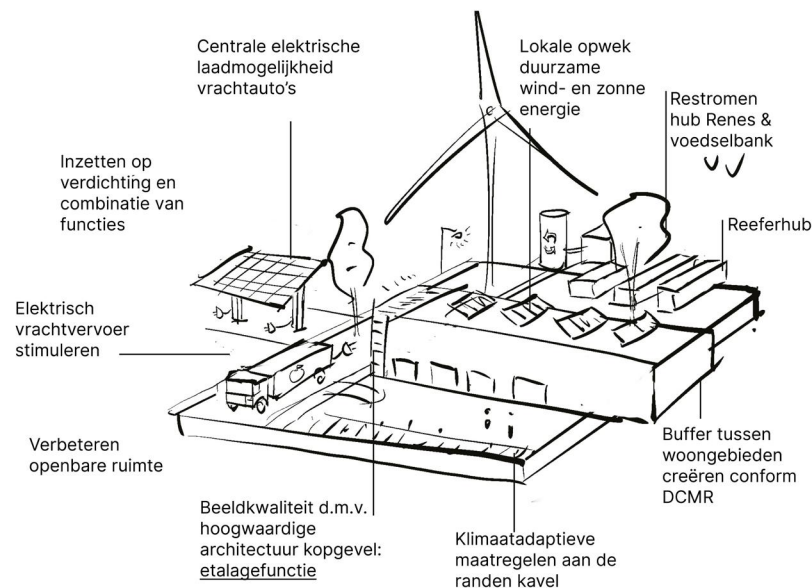
In Nieuw Reijerwaard zijn AGF logistiek gerelateerde functies leidend. De volgende voorzieningen en maatregelen dragen bij aan de AGF logistiek.

Er komt een mobiliteitshub voor vrachtauto's, met daarbij een centrale elektrische laadpalen en collectieve voorzieningen voor chauffeurs. Zodoende wordt rijden met elektrische trucks gestimuleerd en wordt voorkomen dat chauffeurs onnodig het terrein doorkruisen. De Reeferhub op het terrein met beveiligde opslag voor koelcontainers zorgt voor een efficiënte logistieke keten. De openbare ruimte wordt verrijkt met separate fiets- en wandelpaden om onveilige situaties te voorkomen.

Aan de randen van de kavels, is ruimte voor wadi's en waterberging. Doel is bestendig te zijn tegen de hevige regenval. Ook komen er bomen op het terrein langs de wegen om schaduwrijke plekken te creëren en hittestress te voorkomen.

Duurzaamheid is geborgd door zonnepanelen op de daken van bedrijfspanden en ruimte te bieden voor enkele windmolens langs de Verbindingsweg. Daarnaast zorgt de reststromen hub van Renes voor verwaarding van de verschillende reststromen. Alles met voldoende kwaliteit wordt hergebruikt en verdeeld dankzij de aanwezigheid van de voedselbank in het gebied.

NIEUW REIJERWAARD

De behoefte voor uitbreidingsruimte wordt gezocht door in te zetten op verdichting en combinatie van functies. Daarnaast komt er dankzij revitalisatie van bedrijventerreinen Cornelisland en Verenambacht bij vertrek van bedrijven meer ruimte voor AGF/logistiek gerelateerde functies. Belangrijk is daarbij naast efficiënte bedrijfsvoering ook aandacht voor kwalitatieve uitstraling en architectuur, bijvoorbeeld door etalagefunctie in de plinten langs de hoofdwegen.

Zodoende krijgt Nieuw Reijerwaard een duurzaam, klimaatadaptatief, bereikbaar en gezonde internationale allure en innovatieve plek om te werken aan gezonde voeding(sketsen).

DIERENSTEIN, BARENDRECHT-OOST, ZIEDEWIJ EN VERENAMBACHT

Programmering en strategie

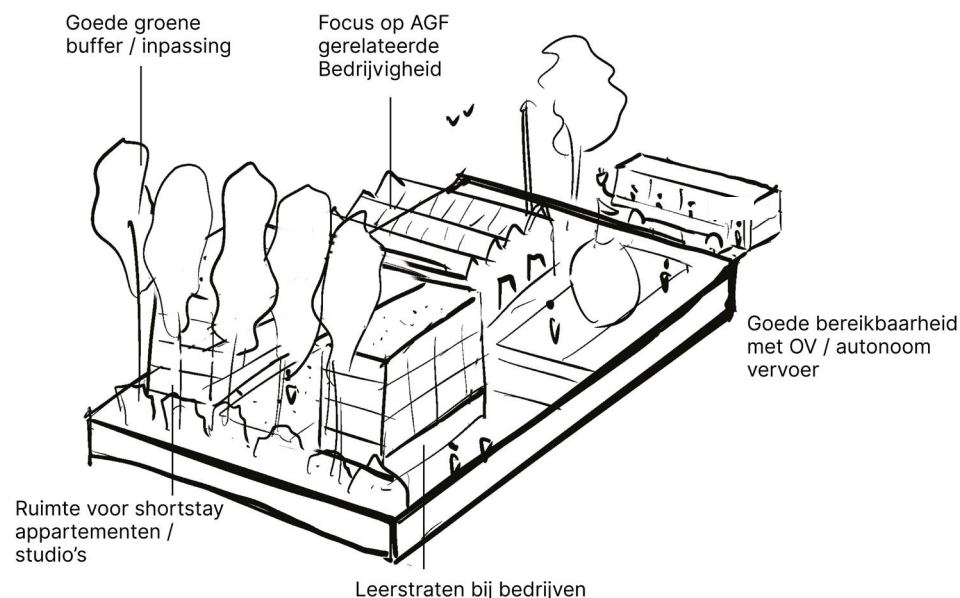
Dierenstein, Barendrecht-Oost, Ziedewij en Verenambacht bestaan momenteel ook uit niet-AGF gerelateerde bedrijvigheid. Als een bedrijf stopt of dermate is verouderd dat ze toch moeten vernieuwen/nieuw bouwen, komt er ruimte voor AGF gerelateerde bedrijvigheid die het cluster versterken.

Doordat deze AGF gerelateerde bedrijvigheid dicht bij station Barendrecht ligt is dit een geschikte plek voor shortstay appartementen / studio's. Met name in de zone direct tegen de stationstuinen biedt dit mogelijkheden. Door ruimte te maken voor shortstay appartementen met inpanidige collectieve voorzieningen, kunnen de bedrijven

makkelijker tijdelijke of seizoensgebonden arbeidskrachten aantrekken. Deze zijn hard nodig om op de snelgroeiende markt voor gezonde voeding concurrerend te blijven.

Er wordt bij de revitalisatie direct voorzien in parkeervoorzieningen en uitstekende bereikbaarheid met OV en/of deelfietsen. Langs het spoor in Dierenstein komt een nieuwe fietsverbinding om kruising van langzaam verkeer met drukke autowegen zoveel mogelijk te voorkomen.

Groene en klimaatadaptieve maatregelen zijn ook hier van belang. Door in te zetten op een kwalitatief hoogwaardige

openbare ruimte met voldoende ruimte voor waterberging en groenstructuur, ontstaat een robuust bedrijventerrein, dat goed bestendig is tegen hittestress of hevige regenvallen. De diverse al bestaande waterbergingen en watergangen vormen de basis die richting de toekomst worden versterkt.

Groene daken met zonnepanelen zijn hier de norm, en circulariteit is de standaard door reststromen via de reststromen hub uit Nieuw Reijerwaard te verwaarden of af te voeren.

DE STATIONSTUINEN

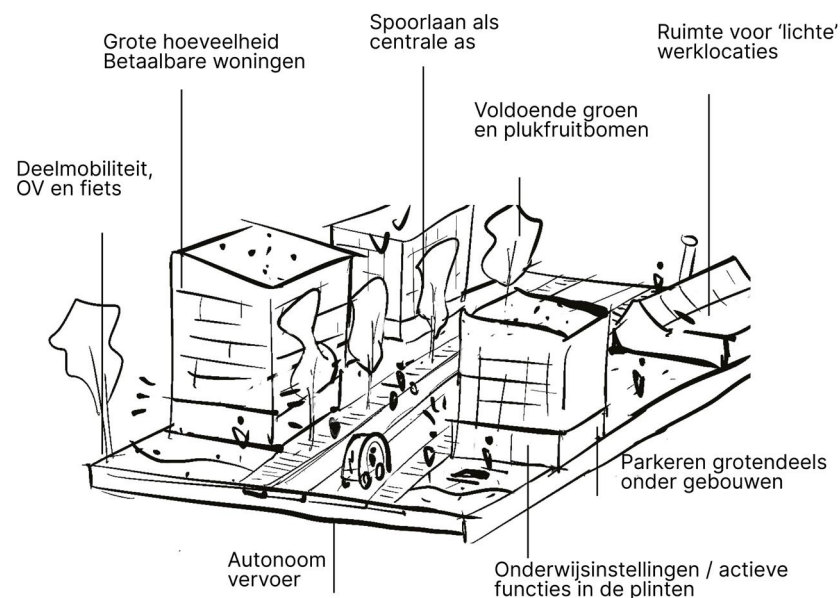

Programmering en strategie

De Stationstuinen is een modern, groen en inclusief woonwerkgebied in de gemeente Barendrecht waar duizenden mensen komen te wonen, werken en leren. De plannen voorzien in circa 3500 nieuwe woningen en er is volop ruimte voor horeca, sportvoorzieningen en ondernemerschap gerelateerd aan gezonde voeding. Het wordt een gemengde wijk voor verschillende doelgroepen, zoals gezinnen, senioren, starters en (internationale) werknemers. Voor de huisvesting van arbeidsmigranten wordt er aan de randen en op de werklocaties rondom De Stationstuinen naar geschikte locaties gezocht.

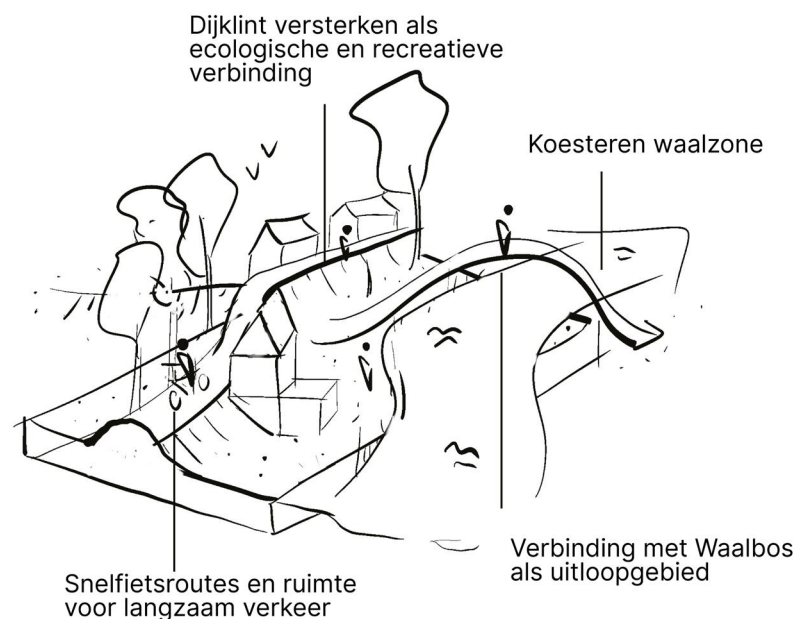
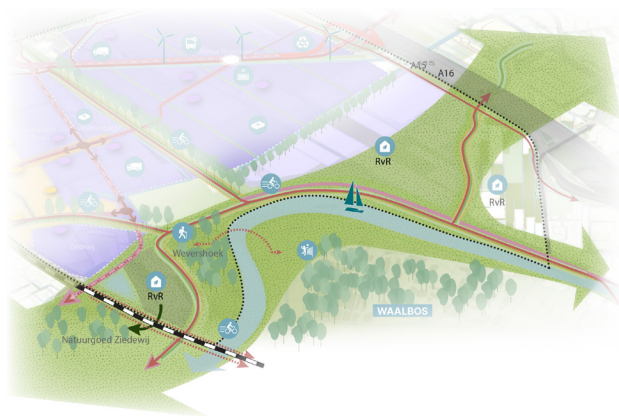
De afgelopen jaren zijn voor De Stationstuinen al de nodige stappen gezet om het gebied te activeren en ambities zichtbaar te maken. Restaurant Clementine, de padelbaan, Robin food hub, de moestuin en het eerste schoolgebouw van Lentiz zijn al in het gebied geland. Deze ontwikkelingen dragen bij aan een toekomstbestendige agro food cluster.

Er is kwalitatief hoogwaardige en groene openbare ruimte en fiets- en wandel structuren. Auto's worden voornamelijk onder de gebouwen of in mobiliteitshubs aan de randen van De Stationstuinen geplaatst. De nabijheid van station

Barendrecht zorgt ervoor dat je binnen enkele minuten in centrumstedelijk Rotterdam of Dordrecht kunt zijn. De Stationstuinen biedt verder ruimte voor de voorzieningen van Dutch Fresh Port op het gebied van werk- en onderwijs, met uitzondering van de leerstraten, die juist op het terrein van de grotere bedrijven plaatsvinden. De Spoorlaan verbindt als centrale as de Stationstuinen, Verenambacht en Nieuw Reijerwaard met elkaar en dankzij hoogwaardig openbaar (autonoom) vervoer, wordt het gebied optimaal met elkaar verbonden.

GROENE WAALZONE

Programmering en strategie

De Groene Waalzone is een prachtige landschappelijke zone waar ruimte is voor rustiek wonen en recreatie. Dankzij de nieuwe directe recreatieve verbinding richting het waalbos, is de nabijheid van natuur enorm vergroot. De Groene Waalzone rijkt verder dan alleen Dutch Fresh Port en verbindt de bestaande parkenstructuur van Ridderkerk zoals het Reyerpark en Oosterpark met de Ziedewijkse polder in Barendrecht, waar nieuwe natuur wordt aangelegd.

Er is ruimte voor ruimte mogelijk op sommige bedrijfslocaties dicht bij tegen het dijklijn. Meer hierover in

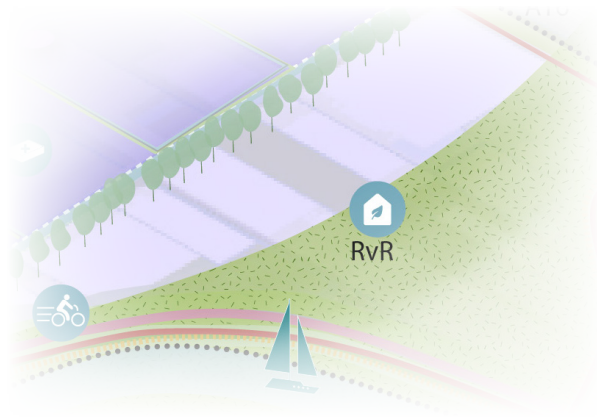
het profiel voor glastuinbouw. Er wordt ingezet op behoud en het versterken van bestaande recreatieve voorzieningen zoals de Wevershoek en de Grote Put.

In de Waalzone komt ligt de focus op langzaam verkeer en (snel)fietsroutes. Het streven is alleen gemotoriseerd bestemmingsverkeer op de dijken. Een belangrijke ingreep in de Waalzone is de verbinding over de Waal, richting het Waalbos ter hoogte van Wevershoek. Door deze ingreep wordt de druk op de bestaande dijklijnen en recreatieve voorzieningen verkleint. Toekomstige bewoners van de

Stationstuinen kunnen zodoende eenvoudig het Waalbos gebruiken als uitlooptgebied.

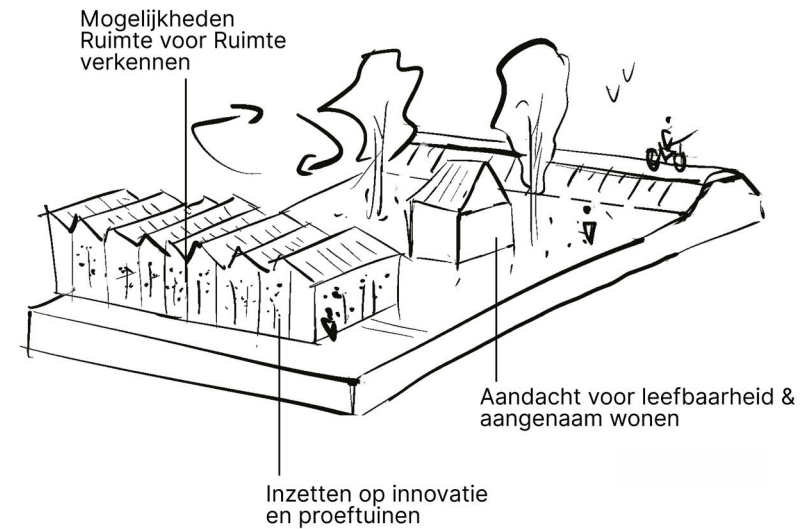
De Groene Waalzone rijkt bewust tot over de grenzen van het plangebied, het sluit aan op de groenblauwe plannen uit Landschapspark IJsselmonde, gemeente Ridderkerk en gemeente Barendrecht en werkt daardoor als verbinder, die bijdraagt aan een aangenaam en gezond leefklimaat voor het hele gebied.

INNOVATIEVE GLASTUINBOUW

Programmering en strategie

Glastuinbouw zit vooral aan de oostzijde van het plangebied. Deze tuindersfunctie en voedselproductie past goed bij de gezonde voeding focus in het gebied. Er vindt vanuit het label Dutch Fresh Port innovatie plaats en er zijn ook slimme samenwerkingen met bedrijven op Nieuw Reijerwaard (bijvoorbeeld vanuit van Vugt kruiden BV). Echter is er ook een deel van de glastuinbouw verouderd en omdat het om een vrij klein aantal hectares gaat, is het vanuit de trends- en ontwikkelingen richting 2040 wellicht niet meer concurrerend t.o.v. het veel grotere Westland. Daarbij speelt gebrek aan opvolging soms ook een rol.

Dat biedt kansen richting 2040. Voor de glastuinbouw binnen de Groene Waalzone (langs de dijklinten) gelegen is er mogelijkheden om te transformeren naar wonen via de ruimte voor ruimte regeling. Dit is in Rijsoord al toegepast.

Het glastuingebied biedt verder mogelijkheden voor het beleven van groene en fruit events en vertical farming dichtbij AGF. Door de teelt dichtbij de logistiek te organiseren kan de keten worden verkort.

5. Vervolg

5.1 AGENDA'S VOOR HET VERVOLG

Drie agenda's geven aan hoe we vervolg geven aan het toekomstperspectief Dutch Fresh Port 2040. In deze agenda's staan de maatregelen beschreven waarmee het perspectief kan worden uitgevoerd. De agenda's zijn:

1. De mobiliteitsagenda met daarin de focus op bereikbaarheid, interne doorstroming en veiligheid.

2. De gebiedsagenda waarin de gebiedsbrede maatregelen zijn opgenomen

3. De innovatieagenda met daarin de maatregelen om het hele agro food cluster richting de toekomst verder te versterken.

Voor de uitvoering van de agenda's is een overkoepelende organisatie gewenst. Inmiddels is een verkenning gestart voor een parkmanagement(achtige) organisatie die ook inhoudelijk coördineert. Vanuit het gebiedsperspectief is het wenselijk dat deze organisatie daarnaast stuurt op innovatie, leefbaarheidsvraagstukken en onderzoeksprioriteiten.

MOBILITEITSAGENDA

In 2040 is de zowel de interne als externe bereikbaarheid en verkeersveiligheid verbeterd. Scheiding van personen- en vrachtverkeer en efficiëntere vervoersstromen gaan bijdragen aan dit doel. De volgende maatregelen staan op de mobiliteitsagenda:

1. Optimale ontsluiting van Dutch Fresh Port creëren door in te zetten op een aansluiting op het Rijkswegennet via een extra aansluiting op de A16.
2. Verkenning starten naar maatregelen voor het tegengaan van overlast door sluipverkeer, door de afwikkeling van het vrachtverkeer via de noord- oostzijde te optimaliseren.
3. Verkenning van de nodige ontwikkelingen in het gebied voor het creëren van een multimodale bereikbaarheid van Dutch Fresh Port intern met wandel-, fiets, deelmobiliteit en ov oplossingen.
4. Verkenning van nodige ontwikkelingen in het gebied voor het creëren van een multimodale bereikbaarheid van Dutch Fresh Port extern met verkenningen voor spoorverbindingen, verbinding over water (barge lijn MV2 Dutch Fresh Port).
5. Verbeteren van de multimodale bereikbaarheid van Dutch Fresh Port door het ontwikkelen van een cargo hub op het terrein (rail / hyperloop).
6. Ontwikkelen van data gedreven logistiek om de logistieke vervoersbewegingen in de regio voor een efficiënte logistieke keten.
7. Ontwikkelen van een mobiliteitshub met reeferhub waar vrachtwagens duurzaam kunnen laden en chauffeurs collectieve voorzieningen hebben om geen overlast te veroorzaken voor de buurt.
8. Verkennen van de benodigde (aanvullende) maatregelen om de verkeersveiligheid te borgen door scheiding van personen- en vrachtverkeer. De nadruk op (collectief) personenvervoer ligt daarbij in het westen en de nadruk op vrachtverkeer in het oosten van het gebied.
9. Stimuleren van de overgang naar duurzame transportmiddelen om emissie-ingrijpen voor te zijn, zoals zero emissie trucks e/H2 trucks en zero emissie e-barges.

In 2040 transformeert Dutch Fresh Port naar een innovatieve topwerk locatie. Uit de analyse en uitkomsten van de scenario's en focusgroepen, blijkt dat er behoefte is aan een fysieke plek om samen te ontwikkelen. Een belangrijke voorwaarde is uitstekende OV verbinden en fietsers en voetgangers de ruimte geven van het station Barendrecht richting Nieuw Reijerwaard. Op deze laan rijden (autonome) elektrische shuttles heen en weer om studenten en werknemers te vervoeren. De centrale-as evolueert van een zichtbare opleidings-as (2025) naar een innovatie-as voor gezond voedsel (verslogistiek) (2040). Dutch Fresh Port omarmt deze transformatie als antwoord op economische uitdagingen, met een focus op innovatie, duurzaamheid, en het vergroten van toegevoegde waarde.

GEBIEDSAGENDA

Een integrale gebiedsgerichte aanpak draagt bij aan meer samenhang tussen anders losstaande ontwikkeling in Dutch Fresh Port. De volgende maatregelen dragen bij aan een integrale ontwikkeling van het gebied:

1. De Stationstuinen: uitvoeren gebiedsvisie De Stationstuinen in relatie tot ruimte voor onderwijs en de ontwikkeling van voorzieningen en bedrijven (in de plinten) waarbij aanwezigheid van het station op korte loopafstand essentieel is.
2. Spoorlaan ontwikkelen als centrale-as voor langzaam vervoer en op termijn autonoom vervoer.
3. Bedrijventerreinen Verenambacht, Dierenstein en omgeving, Barendrecht-oost, Cornelisland en Ziedewij herstructureren tot zone met ruimte voor AGF-gerelateerde bedrijvigheid.
4. Ontwikkeling bedrijvigheid gericht op overgang naar woningbouw conform DCMR, klimaatadaptieve maatregelen, openbare ruimte, verduurzaming en circulariteit.
5. Kennis- en netwerkvoorzieningen creëren, afhankelijk van de functie passend bij Nieuw Reijerwaard of De Stationstuinen.
6. In en rondom Nieuw Reijerwaard leer-werkplaatsen creëren in samenwerking met bedrijven zoals Van Gelder, TLR international laboratories, Bakker Barendrecht, en Euser Verkeersschool.
7. Ontwikkelen fysieke plek voor een gesloten energiesysteem en circulaire economie (100% grondstoffen en 0% waste) in samenwerking met Renes, Engie, reststromenhub DFP, groente en fruit brigade.
8. Ontwikkeling Groene Waalzone: dijklinten versterken als ecologische en recreatieve verbinding met verbinding Waalbos als uitloopgebied.
9. Ontwikkelen snel ietsroutes en ruimte voor langzaam verkeer.
10. Bestaand AGF gebied aantrekkelijker inrichten met groene daken en vergroening van het bestaande terrein.
11. Voor de boomgaard loopt er een mogelijke woningbouwverkenning.

INNOVATIEAGENDA

Moderne innovatie en het omarmen van geavanceerde technologieën zijn essentieel; ze vormen de sleutel tot het vergroten van marges en het toevoegen van waarde binnen onze sector. De weg naar innovatie begint met het verkennen van een innovatieagenda voor een duurzame toekomst voor Dutch Fresh Port. Onderwerpen voor op de agenda zijn:

1. Samen inzetten op de beleving van gezonde plantaardige voeding. Bijvoorbeeld door een experience center, etalagefunctie bedrijfsgebouwen en samenwerking met glastuinbouw.
2. Mogelijkheden verkennen van een innovatieve gesloten entree waarbij vrachtauto's (snel) gescreend kunnen worden om ondermijning binnen het cluster tegen te gaan.
3. Talentprogramma ontwikkelen met focus op nieuwe technologieën op het gebied van agro-verslogistiek. Bijvoorbeeld het slim inzetten van nanotechnologie en data. Een gerichte ontwikkelagenda is daar onderdeel van.
4. Gezamenlijke AGF-gerelateerde onderzoeksvragen agenderen met onderwijsinstellingen zoals de Wageningen Universiteit en Lentiz waarbij er wordt voortgebouwd op de bestaande kennis- en innovatie agenda.
5. Cross-overs verkennen met andere clusters die agro-versfood georiënteerd zijn, zoals de glastuinbouwsector. Hierbij ook inspelen op innovaties in de datascience en robotsering.
6. Ontwikkeling van een digitale tool voor het centraal monitoren en aansturen van logistieke vervoersbewegingen in regionaal samenwerkingsverband. Met als doel: een efficiënte, duurzame logistieke keten met een zo laag mogelijke CO₂ footprint.
7. Slimme regionale samenwerkingen met het havenbedrijf Rotterdam en de Greenport om op clusterniveau schaalvergroting en optimalisatie in de AGF te realiseren. Bijvoorbeeld bij opslag en controle van goederen.
8. Onderzoek doen naar de verkenning van de corridor van een mogelijk nieuw hoogspanningstrace door het gebied.

5.2 GEBIEDSPERSPECTIEF ALS BASIS VOOR SAMENWERKINGSAFSPRAKEN EN EEN UITVOERINGSPROGRAMMA

Gemeenten Barendrecht, Ridderkerk, Rotterdam, de provincie Zuid-Holland en ondernemers hebben met elkaar dit gebiedsperspectief opgesteld om de groei van het gebied met daarin twee prominente gebiedsontwikkelingen Nieuw Reijerwaard en De Stationstuinen in goede banen te kunnen leiden. Dat gebeurt onder andere door integraal te werken aan de bereikbaarheid, synergie te creëren tussen werken, leren, leven en het toekomstbestendig maken van het agro food cluster.

De doorontwikkeling van Dutch Fresh Port vraagt een lange adem en doorzettingsvermogen. Voor het eerst is integraal naar het gebied gekeken. Een visie op het totale gebied en Cornelisland is nodig om op regionaal en nationaal niveau verschil te maken. Het perspectief geeft duidelijkheid aan de gebruikers van het gebied. Het proces waarin gezamenlijk aan het perspectief gewerkt is, maakt al inzichten los, brengt nieuw perspectief en brengt partijen met elkaar in gesprek. Tastbare resultaten zijn nodig om alles écht in beweging te zetten. Dutch Fresh Port maken we samen: ondernemers, bewoners, eigenaren, gemeenten, provincie en bezoekers. Het verder ontwikkelen en stimuleren van de samenwerking in Dutch Fresh Port is daarom een belangrijke stap.

Het gebiedsperspectief helpt op lokaal niveau de omgevingsvisie of omgevingsplan te verrijken met wat er in het gebiedsperspectief staat beschreven. De omgevingsvisie of het omgevingsplan/omgevingsverordening is en blijft het juridisch kader van en voor gemeenten. Het is niet meer dan vanzelfsprekend dat bij toekomstige ontwikkelingen in het gebied rekening wordt gehouden met het gebiedsperspectief. We hebben de strategie met elkaar opgesteld en elk van de partijen heeft ambtelijk en bestuurlijk bijgedragen aan de totstandkoming van dit perspectief. Daarmee zal elk van de partijen ook een rol hebben in de uitvoering van het gebiedsperspectief.

De agenda's vormen een opstap richting de uitvoeringsagenda. De basis voor de uitvoeringsagenda is in ontwerpatelier #4 gelegd en zal verdere uitwerking vragen. Deze uitwerking zit in een betere koppeling met lopende projecten en programma's, beschikbare instrumenten en middelen, dekking van financiële middelen en de wijze van samenwerking aan de haalbaarheid en realisatie van het gebiedsperspectief Dutch Fresh Port 2040.

Het gebiedsperspectief Dutch Fresh Port 2040 geeft ook invulling aan opgaven die op het niveau van de Zuidelijke Randstad (MRDH), provincie en het rijk (EZK & BZK) van belang zijn. De ambitie voor dit agro food cluster en de

bijbehorende maatregelen dragen zowel op regionaal als nationaal niveau onder andere bij aan de vraag naar ruimte voor werk, het verbeteren van de logistieke ketens en het tegengaan van ondermijning in de sector. Voor het vervolgtraject is het nodig om met Rijk, provincie en MRDH verder in gesprek te gaan over de wijze waarop zij bij kunnen dragen het gebiedsperspectief te realiseren. De uitvoeringsagenda biedt aanknopingspunten om te laten zien wat er al gebeurt en op welke punten ondersteuning en betrokkenheid van met MRDH, provincie en Rijk nodig zijn.

Dutch Fresh Port

Connect to grow.

COLOFON:

INITIATIEFNEMERS

Stuurgroep Dutch Fresh Port

OPSTELLERS

TwynstraGudde & RUIMTEVOLK

DATUM & STATUS

20 maart 2024, definitief concept

TwynstraGudde

RU
IMTE
VOLK

BIJLAGEN

B1 – BENUTTE DOCUMENTEN

De volgende documenten zijn benut bij de tot stand koming van het definitief concept Gebiedsperspectief Dutch Fresh Port 2040

Dutch Fresh Port

- Integraal transitieprogramma Dutch Fresh Port
- Projectplan campus ontwikkeling (2022)
- Birch - Factbook campus Dutch Fresh Port
- Projectplan digitaliseren mobilityhub (2022)
- Dutch Fresh Port werkt! Een leven lang ontwikkelen (2022)
- Projecten leefbaarheid en bereikbaarheid Dutch Fresh Port (2022)
- Strategie leefbaarheid – praatplaat (2022)
- Leefbaarheid en communicatie rond ontwikkeling Dutch Fresh Port (2022)
- Long list omwonenden wooncomfort (2022)
- Kansenkaart Duurzaamheid
- Jaarplan Dutch Fresh Port 2023
- DFP, Buck consultants International & Cirkellab – Parkmanagement 2.0 voor collectieve initiatieven – uitkomsten inspiratiesessie (2022)
- Flyer meekoppelkansen ontsluiting Dutch Fresh Port (2023)
- Hardt & Dutch Fresh Port Cargo hub hyperloop (2023)
- Gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard
- Beeldkwaliteitsplan Nieuw Reijerwaard

De Stationstuinen

- Gebiedsvisie De Stationstuinen Barendrecht (2020)
- Definitief ontwikkelkader De Stationstuinen (2022)
- Studie voorzieningen in De Stationstuinen en de kennis DFP (2024)
- Werkdocument DFP De Stationstuinen Campus en Economisch programma (2023)
- Kwalitatief programma van eisen Fruit Packing District (2023)

Lokale gebieds- en omgevingsvisies

- Omgevingsvisie Ridderkerk 2035
- Structuurvisie Barendrecht
- Omgevingsvisie Rotterdam Koers op Zuid 2040 (concept - juni 2023)
- Nationale visies/programma's
- College van Rijksadviseurs – De logistiek van morgen begint vandaag (2023)
- Ministerie van infrastructuur en waterstaat – MIRT overzicht (2023)
- Ministerie van infrastructuur en waterstaat – toekomstagenda goederenvervoercorridors oost en zuidoost (2023)
- Regionale/provinciale studies
- Ontwikkelagenda verslogistiek MoVe (2022)
- Visie Greenport WO (Westland-Oostland) 2030 (2015)
- Ruimtelijk economische strategie 2050 Greenport West-Holland (2023)
- Uitwerking Haven Greenport Cluster – MoVe (2021)
- Groen IJsselmonde – Conceptvisie landschapspark IJsselmonde (2019)
- Koersnotitie heroriëntatie mobiliteit en Verstedelijking MoVe, zuidelijke randstad (2023)
- Provincie Zuid-Holland – Woningbehoefteraming 2023 (2023)
- Provincie Zuid-Holland – Verstedelijkingsstrategie Zuid-Holland 2021-2040 Versterking van steden en dorpen (2021)
- Provincie Zuid-Holland – Zuid-hollandse woningbouwagenda (2021)

Onderzoeken

- Antea Group – Rapportage onderzoek kwart aansluiting A15-A16 (2023)
- Antea Group – Aansluiting Nieuw Reijerwaard, verkenning haalbaarheid toerit (2023)
- Berenschot – Feitenboek BAR-gemeenten (2020)
- Berenschot – Nota van bevindingen BAR-gemeenten (2020)
- Buck consultants international – De kracht van regionale logistieke ecosystemen in Nederland (2019)
- Buck consultants international – Key note logistics & agrologistics (2021)
- Denkwerk – Migratie als motor - Hoe Nederland migratie kan inzetten als drijvende kracht (2023)
- Erasmus Center for Urban Port and Transport Economics in opdracht van provincie Zuid-Holland – Knooppuntenplan Rotterdam (2022)
- Food for the future – De transitie van onderwijs in de foodsector in de Rotterdamse regio
- Planbureau voor de leefomgeving – Het landschap geduid (2023)
- Port of Rotterdam – scenario's for 2050 (2022)
- Rabobank – Mainport Zuid-Holland in de nieuwe economie (2023)
- Royal HaskoningDHV – Dutch Fresh Port interne bereikbaarheid (2021)
- TNO – Digitaliseringsagenda voor de verslogistiek Greenport West-Holland (2023)
- Wageningen university & research – bouwstenen voor beleidsontwikkeling Agrofood Noord-Brabant 2040 (2021)
- Wageningen university & research – monitor voortgang verduurzaming voedselketens (2021)

B2 – POSITIONERING VANUIT DE ONDERNEMERS

Groeimarkt

Cijfers tonen aan dat de sector van groenten en fruit zich in een dynamische groeifase bevindt, gedreven door duurzaamheid, circulariteit, technologische innovatie, en een opkomende vraag naar biologische en plantaardige producten. Het belangrijkste feit is dat de consumptie van groente- en fruit de komende jaren gaat verdubbelen, gedreven door het gezonde en duurzame karakter van deze producten. De keuze voor groente-en fruit is de lekkere, gezonde en duurzame keuze!

Van draaischijf naar draaischijf met high end toegevoegde waarde.

In 2040: het cluster Dutch Fresh Port bestaat uit moderne AGF bedrijven met hogere toegevoegde waarde activiteiten. We spreken van AGF 'high-end' bedrijven, want DFP legt in 2040 de nadruk op superieure kwaliteit in zowel de producten als diensten.

AGF bedrijven in het middensegment of budgetsegment, of met een geringe maatschappelijk besef, lage investering in verduurzaming en transparantie zijn niet meer op DFP aanwezig. Dutch Fresh port is exclusief voor bedrijven, die voorloper zijn op dit gebied.

Ambitie is het meest duurzame bedrijventerrein van Europa te zijn, daar passen alleen bedrijven bij die deze ambitie uitdragen.

2040 'Back to the future'

De toenmalige afnemende marges op grote volumes was het startpunt voor het cluster om te transformeren. Het verkennen van groeimarkten zoals plantaardige voeding en gepersonaliseerd voedsel was niet alleen een antwoord op veranderende consumentenvoorkeuren, maar ook een strategische zet om aan de voorhoede van de sector te blijven. De integratie van doorbraak technologieën in de

productieprocessen leidde tot nieuwe producten met hoge klantwaardering, verbeterde voedselkwaliteit en -veiligheid, wat een aanzienlijke toegevoegde waarde oplevert voor het cluster (en de consument).

Koplopers maken Dutch Fresh Port

De afgelopen jaren hebben de bedrijven met een duidelijke strategische visie en de bereidheid om te investeren in geavanceerde technologieën en R&D gefloreerd. Door deze innovatieve paden te volgen, kan Dutch Fresh Port niet alleen de marktpositie versterken, maar ook bijdragen aan duurzaamheidsdoelstellingen. Dit is essentieel in een tijdperk waarin steeds meer waarde wordt gehecht aan duurzaam en ethisch geproduceerd voedsel.

De verschuiving naar een plantaardig eetpatroon is dus niet alleen een gezonde keuze, maar ook een cruciale stap in de strijd tegen klimaatverandering. Met het besef dat voedselproductie verantwoordelijk is voor een derde van de wereldwijde CO₂-emissies, wordt het duidelijk dat de overgang naar plantaardige voeding een significante impact kan hebben. Door te kiezen voor een plantaardig eetpatroon kunnen potentieel de emissies met wel 50% worden teruggedrongen.

Dit inzicht is voor koplopers van essentieel belang. Het is een race, niet alleen tegen de klok in de context van klimaatverandering, maar ook een wereldwijde concurrentiestrijd om te innoveren in strategische visies, nieuwe technologieën en onderzoek en ontwikkeling (R&D). Het vinden van duurzame oplossingen die zowel de gezondheid bevorderen als de klimaatimpact verminderen, is daarmee de enige juiste beweging die Dutch Fresh Port kan maken.

Koplopers werken aan het cluster van de toekomst Samen zetten de bedrijven de schouders onder collectieve voorzieningen, die het verschil maken. Deze samenwerkingen zijn gericht op een win-win voor de betrokken partijen, waarbij ze niet alleen bijdragen aan het milieu en de maatschappij, maar ook zakelijke voordelen opleveren zoals kostenbesparingen, innovatie, en verbeterde reputatie.

Koplopers van Dutch Fresh Port werken wereldwijd samen

Bedrijven werken samen die economische, ecologische en maatschappelijke impact in het DNA van hun bedrijfsvoering hebben. De overtuiging dat ze samen meer impact hebben is essentieel en omarmt het clusterprincipe dat elke dag samen in praktijk wordt gebracht. De reeferhub, de logistieke hub, mobilityhub en de campus op het gebied van verslogistiek zijn ontwikkelingen gericht op de vooruitstrevende clusterkracht.

2040: Een gouden tijdperk vol kansen voor het AGF-cluster

De noodzaak tot modernisering is dus niet alleen een reactie op markttuitdagingen, maar ook een proactieve stap naar een toekomstbestendige en duurzame voedselvoorzieningsketen. Voor Dutch Fresh Port is het essentieel om deze kansen te grijpen en zich aan te passen aan de dynamische en steeds veranderende eisen van de wereldwijde voedselmarkt.

2040, wij zijn er klaar voor!